

*varım!
gel şu hayatı baştan yazalım!*

16

Yeni Foça'da bir balık restoranında yemek yediler. Emel balığı fena bulmadı ama tabii büyük balıktı bunlar ve bunlardaki civa oranı epey yüksekti. Kuşkusuz Karadeniz balıkları daha lezzetliydi, gerçi pişirme şekli Ege'de daha güzeldi. Kimse kendisine muhalefet eden bir görüş sunmasa da salata konusunu tartışmayacağını açıklıkla ifade etti. Buranın salatası, her ne kadar başka şehirlere kıyasla leziz olsa da Mecnun unutmamalıydı ki, o Amasralıydı ve Amasra salatasını herkes bilirdi, zira Gaziantep baklava, Kayseri mantı, Amasra salata demekti bir yerde...

Aaaa Mecnun bilmiyor muydu? Salatanın özelliklerini detaylarıyla anlattı ama lezzetini nasıl anlatabilirdi? Bir insan Amasra'ya gidip salata yemeden, salata yedim dememeliydi. Kendisi yiğidi öldürüp hakkını daima veren insanlardan olduğu için de kalamar için ayrı bir bölüm açtı ve bunun yediği en leziz kalamar olduğunu beyan etti.

Kocasını Mecnun'a Amasra'yı, orada bütün gün neler yaptığını, geçmişte nerelerde görev yaptığını anlatırken sessizce değerlendirmelerine devam etti: Hmmm... Bu Mecnun da bahçıvan mahçıvan ama karşısındakini ilgiyle dinlemesini biliyor...

Amasra hakkında birçok soru sorması hoşuna gitmişti önce, fakat sonra içine bir kurt düştü. Sevgilim değil demişti kızı ama... Üniversitede bir ara bir baterist mi gitarist mi öyle boş biriyle çıkmıştı. Gerçi Mecnun'un yaşı da ufaktı ama sonuçta erkekti işte... Doğru dürüst iş yok güç yok, e kızı da çok güzeldi şimdi Allah için! Sevdalanıp da iç güveyi olmaya kalkışmasın da! Ayyy Allah yazdıysa bozsun diye geçirdi içinden.

O sırada kahve servisi yapıldığını fark etmedi. Handan birden, "N'oldu anne daldın, yine ne düşünüyorsun?" diye sorunca kendini suçlu hissetti biraz. "Ne düşüneceğim canım," dedi şekerli kahve istediğini unutup garsona bakarken. "Bu kahve niye geldi şimdi? Ballı yoğurt yok mu?"

Mecnun ona şaşkın şaşkın bakarken kocası ve kızı güldü.

"Anne burda öyle bir âdet yok," dedi Handan.

Emel garson uzaklaşırken Mecnun'a merakla sordu: "E nerden anlıyorsunuz balığın bayat olmadığını? Amasra'da balıktan sonra ballı yoğurt gelir. İnek yoğurdu değil ama manda yoğurdu! Bakraçta satılır..." Mecnun ilgiyle dinlerken uzun uzun bahsetti memleketinden.

*

Dokuz buçukta Ece ile kahvaltıya inen Maral bir süre sonra resepsiyona geçti, arkadaşını Yannis'le tanıştırma fırsatı kollasa da adam mutfağa dokuzda girmiş ve hiç çıkmamıştı. Ece bir saat kadar arkadaşının yanında kaldıktan sonra sıkıldığını söyleyerek kitabını alıp deniz kenarına gitti. Kızın güneşlenerek kitap okuduğunu gören Rafet onu, biraz ilerde kumda oynayan Atlas ve Gökhan'la tanıştırdı.

Saat iki olmuştu. Rafet bir yorgunluk kahvesi içmeyi hak ettiğini düşünerek kendini bahçedeki masaya attı. Kahvesini henüz bitirmişti ki fayton geldi. Handan onu anne ve babasıyla tanıştırdı, onlar bahçede sohbet ederlerken Mecnun Atlas'ı görmeye gitti.

Gökhan ve Ece kıyıda güneşlenerek sohbet ediyorlardı, Mecnun da sohbete katıldı, onun geldiğini gören çocuk hemen denizden çıktı. Biraz kuruduktan sonra bir sürprizi olduğunu söyleyerek Mecnun'la odaya gitti. İçeri girer girmez poşetten paketi çıkarıp, "İzmir'den sana bunu getirdim... Hediye... Ama..." dedi.

Mecnun gülümseyerek paketi aldı ve bekledi. "Ama?"

Çocuk ayağını sallayarak sıkıntıyla sözlerine devam etti. "Şimdi... Ne diyeceğimi bulamadım."

Mecnun gülerek onun saçlarını karıştırdı. "Canın ne istiyorsa onu söyleyeceksin tabii ki." Çocuğun karşısına oturdu. "Sadece hediye veririrken değil her zaman. Bu konuda anlaşmamış mıydık biz?"

Atlas ayağını sallamaya devam ederek açıkladı. “Biliyorum anlaştık ama...” Gözlerini devirdi. “İşte bi abi vardı sitede...” İki elinin parmaklarını açtı. “On yaşında.” Bir an için duraksadı. “Ona seni anlatıp hediyemi söyledim. Sana ne diyeceğimi de söyledim ama bana olmaz dedi.”

Mecnun ciddiyetle sordu: “Ne diyecektin?”

“Mecnun abi bu senin hediyen... Ben seni çok seviyorum... Diyecektim.”

Mecnun gülümseyerek elini onun omzuna attı. “E ne güzelmiş işte! Niye olmaz dedi o abi bakalım? Açıkladı mı?”

“Dedi ki... Erkek erkeğe böyle demez.”

“Niye diye sormadın mı?”

“Sordum... Böyle kızlara denir dedi. Güzel kızlara. Hoşlanırsak... Öyle dermişiz...”

“Peki bu açıklama sana mantıklı geldi mi?”

Atlas omzunu silkti. “Bilmem.” Kaşlarını çatarak sordu: “Denir mi?”

Mecnun bir süre düşündükten sonra, “Bu abi yanlış biliyor galiba veya sana biraz yanlış açıklamış gibi geldi bana... Düşünelim bakalım. Kızlar, erkekler, hayvanlar, ağaçlar diye ayırabilir miyiz canlıları? Bence ayıramayız çünkü...” dedi. “Şimdi sen babaanneni sevmiyor musun?”

“Çok seviyorum,” diye kıkırdadı Atlas.

“Eeee? Onu sevdiğini söylemiyor musun hiç?”

“Söyledim ben kaç kere... Ama o kız.”

“Peki o zaman şöyle sorayım. Zel ve Gü’yü sevmiyor musun? Beraber diktiğimiz çiçekleri sevmiyor musun? Babanı sevmiyor musun? Yannis’i?”

Atlas biraz düşündü ve başını salladı. “Evet... Hepsini seviyorum.”

“O zaman?”

“Resim yapmayı da seviyorum.”

“Hah işte! Sevdiğimiz her şeyi açıkça söylemeliyiz. Sevdiğimiz herkese duygularımızı açıkça söylemeliyiz. Çünkü sevmek çok güzel bir şey. Bunu açıkça söylemezsek... O zaman hep sevmediğimiz şeyleri söyleyen, şikâyet eden sıkıcı insanlar olmaz mıyız?”

“Aynen,” dedi Atlas kıkırdarak.

Mecnun güldü. “Bunu da yeni öğrendin herhalde.”

“Evet... O abiden öğrendim... Adı Nihat.”

“Bak bunu doğru açıklamış! Doğru yerde kullandın!” dedi Mecnun ve elindeki paketi salladı. “Eeee açayım mı hediyemi artık?”

Atlas gülerken, “Evet aç Mecnun abi... Ben seni çok seviyorum,” dedi rahatlayarak.

Mecnun paketi yavaş yavaş açarken Atlas’ın heyecanlandığını fark etti. Tişörtü görünce, “Vay vay vayyy! Hediyeye bak seen! Hiç bu kadar güzel hediye almamıştım Atlas! Gel bakayım buraya...” dedi ve çocuğu koltuk altından tutup kaldırdı. “Ben de seni çok seviyooooom... Hoppppsiii!” diye bağırarak onu havaya atıp atıp tuttu.

Çocuk neşeyle gülüyordu.

*

Nurcan balkondan Aysel’in evine bakıyordu. Ne güzel, ailece gezmeye gitmişlerdi. Arkadaşı onu ihmal etmezdi, telefon edip davet etmişti ama azıcık çamaşır işi vardı. Olmasa bile, onlar da şöyle kırk yılda bir ailece geziyorlardı, misafirleri de vardı, ıh gitmesi uygun olmazdı. Rıza ters bir laf ederdi şimdi, neme lazım...

Evde yapması gereken işleri halledip kocasına ufak bir bavul hazırladı. Öğle vakti canı yemek istemeyince çayın yanına kek yapmaya karar verdi, Yıldız’ı çağırır beraber otururuz diye düşünmüştü ama onun da işi vardı. Maide Hanım’ı arasam mı diye aklından geçirdi ama sonra vazgeçti. Yaşlıydı ol!

Nurcan gençlerle oturmayı severdi. Yani yaşlıları da severdi ama son birkaç senedir hep ağrılarını sızılarını anlatan komşularla pek oturup kalkmak istemiyordu. Zaten içim sıkılıyor diye

düşündü. O sırada iki kadının yürüyerek Aysel'in evine doğru yaklaştığını gördü. Aaaa bunlar Sacide ve Bihter!

Biraz daha dikkatli baktı. Evet, Aysel'in Menemen'den gençlik arkadaşları, Sacide ve Bihter geliyordu. Her yıl bir-iki kez birbirlerini ziyaret ederlerdi. Aysel'e uğradığında onlara en az dört-beş kez denk gelmişti ama bir türlü oturup şöyle uzun uzun sohbet etmek nasip olmamıştı. Kadınlar Aysel'in bahçe kapısından girerken el sallayarak seslendi Nurcan. "Merhabaaa! Aysel yok!"

Kadınlar şaşırıldılar. Geçen hafta bugüne buluşmak üzere sözleşmişlerdi. Onca yolu boşuna mı gelmişlerdi şimdi?

Nurcan eliyle işaret ederek, "Eeee bana buyrun aşk olsun! Aysel'in misafiri benim misafirim sayılır," dedi. Kadınlar onun evine doğru gelirken müjdeyi de verdi. "Kaynananız seviyormuş ayol, biraz önce kek yaptım, fırında!"

*

Gökhan ve Ece içecek bir şeyler almak için içeri geçtiklerinde Rafet onları Emel ve Tahsin'le tanıştırmıştı. Ece'nin Handan'la sohbet ederken güldüğünü gören Maral sinirlendi ve eliyle işaret ederek arkadaşını çağırdı. Ece gülümseyerek onun yanına giderken Atlas ve Mecnun lobiye girdiler. Selamlaştılar. Maral Ece'nin soran bakışlarına aldırmadan Mecnun'a döndü.

"Mecnun... Şeyyy... Ece de faytonla gelebilir mi? Yani şimdi gideceksen..." dedi ve şaşkın görünen arkadaşına döndü. "Sen de gezmek istersin değil mi? Değişiklik olur."

Mecnun omzunu silkti. "Tabii gelir de..." Başını kaşıdı. "Ben şimdi seraya uğrayıp üzerimi değiştireceğim ve bir bahçede çalışmaya gideceğim... Birkaç saat sürer..." Ece'ye dönüp sordu: "Canın sıkılmazsa gel."

Ece faytondan çok serayı merak etmişti ve onunla gitmeye karar verdi. Ancak Maral'ın aklı karışmıştı... Handan da onlarla gitmeyecek miydi? Hep beraber giderlerdi herhalde canım! Kendi yetmiyor gibi anasını babasını da alıp gelmişti! Akşama kadar sıcakta burada oturacak halleri yoktu ya! Rafet ablanın da işi vardı zaten!

Ece ile otelin önünde buluşmak üzere anlaşılan Mecnun Atlas'la beraber bahçeye geçti. Handan tişörtü görünce güldü ve "Bu da nerden çıktı?" diye sorunca çocuk hevesle anlatmaya başladı.

*

Öğlene doğru Cevat'ın oğlu Selim'in Karşıyaka'daki nikâhına katıldıktan sonra erkekler nereye gidileceğinin kararını Aysel'e bıraktılar ve Kemeraltı'na gittiler.ERCÜMENT KEMERALTI'NI GÖRMEYEN Mİ DÖNECEKTI İZMİR'DEN?

Epeyce dolaşp yoruldu. Kızlarağası Hanı'nda kahve içerlerken ERCÜMENT'in telefonu çaldı. Arayan Eylül'dü. ERCÜMENT nerede olduklarını, neler yaptıklarını açıkladıktan sonra akşam oteldeki davetten bahsetti. Aysel konuşmaya dikkat kesilmişti. Taylan'a soran gözlerle baktı ama oğlu ona bakmıyordu. Uğur'un sesiyle düşüncelerinden sıyrıldı.

"Kahveleri içince Kordon'a da gidelim mi? Bir şeyler yeriz, sonra da döneriz, ne dersin?"

"Tabii tabii gidelim," diye cevap verdi Aysel ama aklı telefondaydı. Bu Eylül, Taylan dururken neden ERCÜMENT'i aramıştı şimdi? Yoksa kız ERCÜMENT'ten mi hoşlanmıştı? Peki ya Ceren? Geçmişteki kız arkadaşları düşünülünce oğlunun pek de zevkli olduğu söylenemezdi. Dönüp de bakılmayacak bir-iki kızla aylarca çıktığı zamanlar olmuştu. Allah'tan hiçbiri evliliğe varmamıştı! Şimdi soramazdı da! Sıkıntıyla kocasına döndü. "Siz de acıktınız mı?"

*

Orta boylu ve şişman bir kadın olan Sacide kaşlarını kaldırarak bıraktı elinden telefonu. "Yok, hâlâ kapalı telefonu."

Oldukça zayıf bir kadın olan Bihter çayından bir yudum alarak, “Hiç böyle bir şey yapmazdı,” dedi.

Nurcan bu oturmadan çok keyif almıştı, kadınların ikisi de çok konuşkandı. Herkes kendinden, ailesinden, çoluğundan çocuğundan bahsederken zamanın nasıl aktığını fark etmemişti. Ancak arkadaşını da savunması gerekiyordu, tamam arada böyle unutkanlıkları oluyordu Aysel’in ama kimin olmuyordu ki? “Canım, dedim ya misafirleri var, nikâha falan da gideceklerdi, kapamıştır telefonu. Oğlu geldi ya... Bugünlerde kafası dağınık işte, bilerek yapar mı hiç?” Tabaklardaki kekleri işaret etti. “Hadi keklerinizi bitirin siz, ha onda ha bende ne fark eder, oturuyoruz işte!”

Bihter ona hak verdi. “Doğru söylüyorsun, hep oturacağız diyorduk, nasip şimdideymiş.”

Sacide başını sallayarak, “Orası öyle. İyi ki evdeydin Nurcan Hanım, sıcakta pek zor olacaktı hemen dönmek,” dedi.

Nurcan kaşlarını kaldırarak, “Aaaa... Hanım yok diye anlaşılmadık mı?” diyerek güldü.

Bihter ve Sacide biraz daha kocalarından ve çocuklarından bahsettiler, Nurcan da kızlarından bahsetti, Rıza’dan bahsedemeyecek kadar kızgındı ona.

Derken laf dönüp dolaştı hayat pahalılığına geldi. Herkes şikâyetlerini sıraladı. Nurcan da geçenlerde Aysel’le pazara çıktıklarını ve pahalı bulduklarını söyleyince Bihter güldü. “Aysel de şikâyet ediyorsa biz n’apalım tek maaşla? Dertsiz tasasız yaşadı ne güzel!”

Nurcan başını salladı ama Aysel’in de başka dertleri vardı, para her derde deva mıydı? Yok yok, arkadaşının yokluğunda ona karşı konuşamazdı. “Tabii ama onun da kendine göre dertleri var, para her şeyi halletmiyor.”

Bunun üzerine Bihter hemen sordu: “Ne derdi olacak Nurcan?”

Nurcan düşündü biraz. “Yani... Ailesinin okutmamasına söylenir bazen, kim bilir o da neler hayal ederdi.”

Bihter şaşkın bir şekilde konuştu. “Kiiim? Aysel’i mi okutmamışlar? Ay ne okutmaması? Annesi ne kadar istedi üniversiteye gitmesini, değil mi Sacide?”

Sacide başını sallayarak açıkladı. “Çok istedi rahmetli...” Gülümsedi. “Ama bizimki Uğur’un annesi görücüye gelince okulu da, ölüp bittiği Bahri’yi de bir tarafa atıp koşu koşu evlendi.”

Nurcan duyduğunu önce anlayamadı. Boş boş baktı gülererek konuşan Sacide’ye.

Onun afalladığını fark eden Bihter hemen araya girdi. “Yani... Bahri’yi biliyorsun değil mi? Aysel’in gençlik aşkı?”

Nurcan kendini hemen topladı ve gülererek, “Bilmez miyim canım? Şey... Son zamanlarda hiç bahsetmedik de...” dedi.

Sacide güldü. “E bahsetmez tabii artık. Ama her yaz Bahri gelip gittikten sonra bizden haberini alır... Biliyorsun Almanya’da.”

Nurcan zar zor başını salladı. Hem bilgi almak istiyor, hem nasıl soracağını bilemiyordu, bu yüzden doğal bir şekilde konuşmaya çalıştı. “Evet... Kader işte... O nasıl iyi mi? Aysel’i çok severmiş.”

Bihter açıkladı. “İyi iyi şimdi... Çok çekti o zamanlar ama şimdi çok iyi. Kolay değil tabii çok seviyordu Aysel’i. Aslında Aysel de onu seviyordu ama terk etti işte... Beraber üniversiteye gideceklerdi güya.” İcini çekti. “Neyse ki Bahri okudu. Mühendis oldu da Almanya’ya gitti. Orda zengin de oldu. Kaderin cilvesi işte!”

Sacide araya girdi. “Karısı da Alman, çok güzel kadın... Sapsarı iki oğulları oldu. Küçükken pek tatlılardı. E büyüdüler artık... Allah sahiplerine bağışlasın. Şimdi de pek yakışıklı oldular. Onlar Taylan’dan epey küçük... Yirmi olmamışlardır, değil mi Bihter?”

Bihter çayından bir yudum alıp kaşlarını kaldırarak, “Olmamışlardır. Geç evlendi Bahri...” dedi ve duraksadı. “Büyük yirmi olmuş mudur acaba?”

Sacide ve Bihter adamın hangi sene evlendiğini tartışırken Nurcan kırgınlıkla karışık şaşkınlığını belli etmemek için gülümseyerek ve başını sallayarak onları dinlemeye devam etti.

Rafet Handan'ı çok seviyordu. Annesinin konuşkanlığı ve açıksözlülüğü, babasının sakinliği de çok hoşuna gitmişti. Mecnun gitme vakti deyince biraz daha oturmaları için ısrar etti. Çay içmeden, kurabiyelerin tadına bakmadan mı gideceklerdi?

Handan bu muhabbeti gülümseyerek izledi. Gün içinde dinlenmeden kendini iyi hissetmeyen ve bu durumu asla kabul etmeyen Emel, "Hava çok sıcak, Tahsin Bey'in başı ağrır öğleden sonra biraz uyumazsa, başka zaman geliriz," dedi.

"O zaman akşama bekliyorum," dedi Rafet zira otelde düğün daveti vardı ama onun işi yoktu, bahçede serin serin otururlardı.

Televizyon eksikliği hisseden Emel bu teklifi hemen kabul edip kocasına sordu: "Geliriz değil mi Tahsin?"

Adam gülümseyerek başını salladı. Mecnun onları eve bıraktıktan sonra Ece'yle sohbet ederek seraya geçtiler.

Kapıdaki kedileri ve köpekleri sevdiler biraz, sonra Mecnun üzerini değiştirmek için eve girdi. Ece birkaç dakika serayı inceledi ve müziğe de görüntüye de hayran kaldı. Zihnindeki tuvali bir köşeye yerleştirip resim yapmaya başlamışken adam yanına gelip, "Sen dolaş ben birkaç çuval toprak, gübre falan yerleştireceğim arabaya," diyerek dışarı çıktı.

Bunun üzerine Ece ileride çiçeklere bakım yapan Gürkan'ın yanına gitti, tanışıp biraz sohbet etti, çiçekler hakkında sorular sordu. Mecnun gelince Gürkan'la vedalaştılar. Mecnun gelince Gürkan'la vedalaştılar. Tam arabaya geçeceklerken başlayan müziği duyan Ece birden durup heyecanla bağırdı. "Mecnun bu parçanın adı ne?"

Adam onun heyecanını fark edip gülümseyerek omzunu silkti. "Bilmem... Yani... Ben bilmem. Ezberlemem böyle şeyleri."

"Ama CD'den çalıyor değil mi? Yani... Orda bellidir parçanın adı?"

"Evet bellidir tabii... Her CD'nin içinde ne varsa üzerinde yazar. N'oldu ki?"

Ece onun yüzünde beliren merak dolu ifadeyi görünce güldü. "Yok bir şey... Ben bu parçayı arıyorum kaç aydır. Ama adını bilmediğim için bulup kaydedemiyorum. Bir kafede duymuştum, çok hoşuma gittiğini eve gittiğimde hâlâ kafamın içinde yankılandığında anladım maalesef... Sonradan gidip sordum ama bulamadılar." Gülümsedi. "Müzik tarif edilmiyor tabii..."

Müzik çaların başına gittiler ve Mecnun CD'nin kapağında hangi parçanın çaldığını buldu. Ece, "Yaşasın!" diyerek parçanın bilgilerini telefonuna kaydetti: *Lili Boniche - Ana Fil Houb*.

*

Maral, Yannis mutfaktan herkes gittikten sonra çıkınca sevindi. Handan'la karşılaşmadılar, güzeel, şans benden yana diye düşündü. Gökhan ve Atlas deniz kıyısına dönmüşlerdi yeniden. Rafet'le çay içip sohbet ederek bir saat kadar oturdu adam. Sırtı dönük oturduğu için Maral onun yüzünü göremiyordu.

Önce bir bahaneyle gidip onlara katılmak istedi, sonra vazgeçti. Denize gidip gelen müşteriler vardı ve düğün için gelecek olanlar da her an giriş yapabilirlerdi. Resepsiyondan ayrılması uygun olmazdı, nasılsa bütün akşam beraber olacaklardı.

Handan'ın da iyi ki annesi babası geldi diye düşündü, akşama gelemez. Peki Ece'yle Yannis'i nasıl tanıştıracaktı?

Böyle davetler olduğunda Yannis çoğunlukla yemek servisi yapıldıktan sonra mutfaktan çıkar, bir bira alıp havanın sıcak ya da soğuk olduğuna aldırmandan deniz kıyısında tek başına otururdu.

Bu akşam da öyle yaparsa, ben de bir yolunu bulup giderim yanına diye düşündü.

*

"Rafet çok misafirperver kadınmış," dedi Emel uzandığı kanepeden.

Handan okuduğu kitaptan başını kaldırıp, "Çoook..." diye cevap verdi.

"Uzun yıllar Almanya'da yaşamış."

“Hıhı.”

“Aslında Amasya’nın bir köyündenmiş ama Türkçesi falan çok düzgün, dikkat ettin mi? Çok da hoşsohbet.”

Handan kitabını okumaya devam ederken başını sallayarak, “Hıhı...” dedi yeniden.

“İşte okumamış etmemiş ama... Görgülü... Görmüş geçirmiş kadın. Almanya’da yaşamak tecrübe kazandırmış demek ki.”

Handan annesinin bu cümlesiyle kitaptan koşturdu. Nezire teyzeyi hatırladı. Amasra’daki komşularıydı. Rafet’ten dört-beş yaş büyüktü ve kişisel olarak aslında Rafet’le aynı özelliklere sahipti. Tek fark ondan biraz daha açsözlü olmasıydı.

Emel önceleri Nezire için de aynı değerlendirmeleri yapar ve onu çok severdi. Ancak kadın bir gün ona şakayla karışık, ‘Sen de her şeye burnunu sokuyorsun,’ deme gafletinde bulunmuştu. Hâlâ sık görüşürlerdi ama Emel o günden itibaren kadını görgülü, görmüş geçirmiş listesinden çıkarıp Almancı işte! listesine koymuştu.

“Hıh...” diye güldü Handan.

Bunun üzerine annesi hemen sordu: “Ne gülüyorsun?”

“Hıııç... Aklıma Nezire teyze geldi.”

Emel kızının neyi kastettiğini hemen anladı. “Ne ilgisi var Rafet’in Nezire’yle canım?”

Handan omzunu silktilti. “Bilmem... Düşününce ikisinin özelliklerini çok benzettim de...”

Emel düşündü, bir şey diyecek oldu ama sonra vazgeçti. Gözlerini kapatırken, “Baban uyanmadan, ben de kestireyim biraz. Sen de kitabını oku bari...” dedi.

*

Mecnun önceki hafta belleyip havalandırdığı toprağa biraz gübrelili toprak eklerken, “Bu döktüğün toprağın özelliği ne?” diye sordu Ece merakla.

Adam koluyla terini silerken, “Mineralli bu toprak,” dedi ve taşıdıkları kasaları işaret ederek sözlerini sürdürdü. “Bu çiçekler... Verbanalar... Sever bu toprağı.”

Ece kasalarda duran ortası beyaz, kırmızı beyaz mor çiçeklere bakıp, “Demek bunların adı verbana,” dedi.

O sırada yanlarına altmışlı yaşlarda bir adam geldi. “Başlamışsın Mecnuncum, Göksel teyzen çok sevinecek akşam bunları görünce.”

“Sevinmez mi?” dedi Mecnun gülümseyerek ve dönüp onları tanıştırdı. “Bu Haluk amca, bu da Ece... Bir arkadaş...”

Adam bir kaşını kaldırarak, “Nasıl arkadaş? Liz gibi mi?” diye sordu.

Mecnun gülerken başını salladı. “İh. Liz gibi değil. Ece misafir. İstanbul’dan dün geldi. Öylesine takıldı bugün bana...”

Adam onları evin girişinde bulunan verandaya davet etti, çay hazırıldı. Göksel gezmeye gitmişti ama kocasına sıkı sıkı tembihlemiş, aman haaa Mecnun’u iyi ağırla demişti.

Genç adam gülerken, “Ben şu çiçeklerin birazını yerleştirip gelirim siz başlayın,” dedi ve güneşin altında çalışmaya koyuldu.

Haluk çok konuşkan bir adamdı. Ece’ye Ece’ye nerelisin, kimlerdensin, okuyor musun, ne iş yapıyorsun gibi klasik sorular sorduktan sonra kendisini anlattı. Ayvalıklıydı. Eskiden orada zeytinyağı fabrikası vardı, çocuklar başka işler edinip onu yalnız bırakınca fabrikayı satmak zorunda kalmıştı. Karısı da emekli bir memurdu. Ayvalık çok kalabalık olunca beş-altı yıl evvel buraya yerleşmişlerdi. Hem burası İzmir’e de yakındı, bu sayede arada torunları da görüyorlardı.

Bir sessizlik oldu. Adam boşalan bardakları doldururken Ece’nin Mecnun’u izlediğini gördü ve Liz’le ilgili başladığı konuşmayı bitirme ihtiyacı hissetti. “Liz...” dedi. “Mecnun’un sevgilisiydi. İki... Yok yok üç yıl oldu... Sekiz-dokuz ay falan beraber yaşadılar.” Kızın merakla dinlediğini görünce sözlerine devam etti. “Sonra... Biz evlenecekler diye beklerken kız bir gün aniden gitti.”

Ece şaşırılmıştı. “Liz nereliydi?”

“İngilizdi.”

O sırada çiçeklerin çoğunu toprağa yerleştiren Mecnun yanlarına geldi. Haluk ona da çay koydu ve kimse konuşmayınca Mecnun gülerek, “Liz’i mi anlatıyordun Haluk amca?” diye sordu.

Adam da güldü ve çekinerek, “Evet ama şeyden... Hani başta Liz gibi mi deyince ben... Yani... Anlatayım dedim...” dedi.

Mecnun gülümseyerek, “Anlat anlat... Nasıl konuşamadığımızı da anlattın mı?” diye sorunca Ece de güldü.

Haluk iç çekerek, “Çok sevimli kızdı bel!” dedi.

“Hâlâ sevimli Haluk amca...” Güldü. “Kız ölmüş gibi konuşmasana.”

Haluk merakla sordu: “Görüyor musun hâlâ?”

Mecnun başını geri attı. “Nasıl göreyim? En son Brezilya’dan kart attı.” İkinci bardak çayı da içip ayağa kalktı ve Haluk’a, “Göksel teyzeme söylemeyi unutma, bol su verecek bu çiçeklere,” diye tembihledikten sonra Ece’ye döndü. “Az kaldı, hâlâ toprakla oynamak istiyorsan, gel birkaç tane de sen yerleştire.”

Ece onun çiçekleri hangi sıklıkla yerleştirdiğine bakıp, “Yirmi-yirmi beş santim sıklıkla dikiliyor demek ki,” dedi.

Mecnun gülümsedi. “Aferin, çabuk kavradın işi. Daha sık olmasına gerek yok, yayılır bunlar zaten.”

Ece çalışırken Maral’ın anlattığı Mecnun’la, bugün saatlerdir beraber olduğu adamın aynı kişi olup olduğunu düşünüyordu. Adamın Liz diye sevgilisi varmış işe bak dedi kendi kendine ve doğal bir şekilde sordu: “Mecnun sen İngilizce biliyor musun?”

“İh... Yani seri konuşamam... Öyle okulda öğrendiğim beş-on kelime ve üç-beş cümle işte...”

“Peki Liz’le nasıl anlaşıyordunuz?”

Mecnun gülerek, “Konuşmak gerekmiyor anlaşmak için,” dedi. Biraz düşündükten sonra yine güldü. “Konuşmamız gerektiğinde de Tarzanca... Gerçi onun Türkçesi benim İngilizcemden çok çok iyiydi.”

Ece kasaya gidip mor bir verbana aldı. Öğrendiklerini çok ilginç bulmuş ve gerçekten merak etmişti. “Peki neden ayrıldınız?”

Mecnun omzunu silkti. “Bulunmak istediğimiz yerler farklıydı. O bildiğin İngiliz asilzadelerinden birinin kızıydı.” Gülümsedi. “Fotoğraflarını gördüm, evleri bildiğin şato... Ama aile işini sevmiyordu, tek istediği dünyayı dolaşmaktı. Gerçi burda biraz fazla kaldı... Sonra da gitti işte.”

“Şimdi de dünyayı geziyor anladığım kadarıyla.”

“Evet.”

“E birbirinizi sevmiyor muydunuz?”

Mecnun başını sallayarak ciddiyetle, “Çok seviyorduk,” diye cevap verdi.

“Peki neden gitmesine izin verdin?”

“Çünkü onu seviyordum.”

Ece bu cevapla afalladı birden. Mecnun’un yaptığı gibi toprağı çiçeğin köklerine doğru sıkıştırırken düşünceli bir şekilde başını salladı. “Peki sevse kalırdı falan diye düşünmedin mi hiç?” Gülümsedi. “Hani sevgililer öyle düşünür ya, klasiktir.”

Son çiçeği de yerleştirip, “Hayır,” diyerek ayağa kalktı adam. “İşte sorun orda, ben klasik değilim,” dedi gülerek. Biraz düşündükten sonra sürdürdü konuşmasını. “O da değildi... Çünkü bu durumda... O da neden benimle gelmedi, beni sevse gelirdi diye düşünebilirdi. O kalsa veya ben gitsem... Yani ikimizden biri diğeri için yapmak istemediği bir şeyi yapsa veya gitmek istemediği yerlere gitse n’olurdu?”

“Mutsuz olurdunuz muhtemelen,” diye cevap verdi Ece.

“Muhtemelen değil, kesinlikle mutsuz olurduk! O zaman birimiz saksı olurdu, diğeri çiçek... Yani bir insan... Başka bir insanın eşyası haline gelince asla mutlu olamaz. Sadece insan değil doğaya bak, hiçbir canlı mutlu olamaz eşya haline gelince...” Gülerek kollarını kaldırdı. “Yaşayan varlıklarız biz Ece! Canlıyız! Ve canlılar istemediği hiçbir şeyi yapmamalı.”

Ece başını salladı. “Haklısın... Ama zor olmuştur ayrılmak.”

“Ohooo hem de nasıl!” dedi Mecnun gülererek. “Sabaha kadar salya sümük ağladık.”
Kız onun yüz ifadesini görünce kahkahayı bastı.

*

Balıkesir’den düğün için gelen ve otelde kalacak olan konuklar akşamüzeri saat altı civarında giriş yapmışlardı. Bahçede ve deniz kenarında manzara seyrederek bir saat kadar oyalandıktan sonra hazırlanmak için odalarına çekildiler.

Rafet müzisyenler ve mutfak arasında mekik dokudu bir süre, her şey yolundaydı. Herkes hazırlanan uzun masada yerini aldı ve tam planlandığı gibi saat sekizde meze ve ordövr servisiyle yemek daveti başladı.

Maral diğer dört garsonla beraber mutfak ve yemek salonu arasında koşturuyordu. Mecnun Ece’yi akşamüzeri otele bırakmıştı ve o sırada Maral onu Yannis’le tanıştırmıştı. Yannis’i nasıl bulmuştu merak ediyordu ama kız resepsiyonda on beş dakika kadar kalmış ve durmadan seradan, Mecnun’dan bahsedip durmuştu. Sonra da biraz dinlenip akşama hazırlanmak üzere odaya çıkmıştı.

Şimdiye kadar hiçbir şey hayal ettiği şekilde gitmiyordu. Yannis onun mutfağa girip çıktığını bile fark etmiyordu. Aşçılar ve yardımcıları durmadan koşturuyorlar, ya fırından ya buzdolabından bir şeyler çıkarıyorlar, tabakları servise hazırlıyorlardı. Maral sinirlendi. Eleman azdı işte! Otelin ortağı olan bir insanın bu kadar çalışması kabul edilebilir bir şey değildi!

Konukların kimi dans ediyor, kimi bir şeyler atıştırarak sohbet ediyordu. Dışarıdan ilk gelen Taylan ve Ercüment oldu. Selim hemen onları karşıladı, bir süre ayakta sohbet ettiler.

Onları masaya buyur edince, Taylan tanımadığı insanlarla dolu olan masaya baktı sıkıntıyla. Yan taraftaki sekiz-on kişilik masada Rafet’in Gökhan ve Atlas’la oturduğunu görünce, “Rafet ablaya bir uğrayayım ben,” diyerek izin istedi.

Rafet onların geldiğini görünce ayağa kalktı. Taylan arkadaşını, Rafet de ona oğlunu ve torununu tanıştırdı. Birbirlerine hal hatır sorduktan sonra Taylan Mecnun’un gelip gelmeyeceğini öğrenmek istedi.

“Gelecek gelecek, Kambersiz düğün olur mu?” diyerek güldü Rafet. “Ama benim konuğum olarak geliyor, biliyorsun o Selim’le çok samimi değil, başka davetlilerim de var. Biz hep beraber burada oturacağız. Siz de böyle gelin isterseniz, o masada pek tanıdığın yok, sıkılırsınız.”

Taylan bu teklifi hemen kabul etti. Handan anne babasıyla, onların ardında Mecnun ve Ece gelince Rafet Hanım’ın masası tamamlanmış oldu. Atlas bir şeyler atıştırıyor ve bir süre yok oluyordu. Müşterilerden kendi yaşında bir arkadaş edinmişti, arada çıkıp bahçede koşuyorlar, sonra tekrar masalarına dönüyorlardı.

Büyüklerin sohbeti de koyulaşmıştı. Rafet, Emel ve Tahsin bir grup olmuş, diğerlerinden daha olgun bir muhabbete devam ediyorlardı. Mecnun Handan’la tanışmasını, ilk fayton gezilerini öyle komik bir şekilde anlattık ki herkes kahkahalarla güldü.

Kahkahalar gelin ve damadın masasında merak uyandırınca Selim gidip arkadaşlarıyla tanıştırmak üzere gençleri masaya çağırırdı. Hepsi birbiriyle tanışıp ayaküstü sohbet ettiler. Handan bu masadaki erkeklerin ilgi dolu bakışlarını fark etmemiş gibiydi. Gelinin arkadaşlarından iki kadın, Şebnem ve Seray’sa belki de bu durumu fark ettiklerinden, onlar masadan ayrılır ayrılmaz derhal kadının kıyafetini yorumlamaya başladılar.

Erkekler Kanada ile ilgili ciddi bir sohbe daldığı sırada Handan da yanında oturan Ece ile İstanbul’daki sanat gösterileriyle ilgili konuşmaya başladı. Maral arkadaşının davranışına gerçekten anlam veremiyordu..

Bu sırada Eylül ve Cemre geldi. Taylan onları herkesle tanıştırdı. Rafet Nazlı’yı ve Ceren’i tanıyordu. Hâl hatır sorduktan sonra onlar da gençlerin bulunduğu grupta yerlerini alıp sohbet etmeye başladılar.

Taylan dans edenleri seyrederken Mecnun'a döndü ve pisti göstererek, "Ne zaman başlıyorsun?" diye sordu gülerken.

Mecnun rakı kadehini kaldırıp, "Bizim millet içmeden oynayamaz, herkes ben mi?" diyerek güldü.

Tam o anda diğer masadan bir adam yanına gelip dans teklif edince, "Tabii," dedi Handan ve neşeyle piste ilerledi. Yemek salonuna girip bu tabloyu gören Maral'ın keyfi yerine geldi.

*

Aysel bir süre televizyon seyretmeye çalıştı ama içi içini yiyordu. Kocasına baktı. Yorgun görünüyordu biraz ama dergi okuduğuna göre o kadar da yorgun değildi demek ki. Yumuşak bir sesle, "Uğuuur..." dedi.

"Efendim," dedi adam kafasını dergiden kaldırmadan.

Aysel onun bu huyuna sinir oluyordu. "Benimle konuşurken bana bakar mısın lütfen!"

Adam başını kaldırıp dergiyi işaret etti. "Şurda bir şeye takıldım da."

"Hep bir şeye takılırsın zaten... Ben de bir şeye takıldım!"

"Neye takıldın?"

Aysel bir an kocasına aklından geçenleri söylemek istedi. Eylül-Ercüment, Eylül-Taylan, Cemre-Taylan... Offf şimdi söylese nutuk atardı bu adam! Karışma Hanımım derdi sakın sakın ve yine dergisine dönerdi. Benim o düğüne gidip neler olup bittiğine bakmam lazım diye düşündü. Acaba doğrudan söylese kabul eder miydi? Omzunu silkerek söze girdi. "Yok bir şey, neye takılacağım. Canım sıkıldı. Yürüyelim mi şöyle biraz?"

Uğur şaşırıldı. "Bugün o kadar yürüdük. Yorulmadın mı sen?"

"Yooo. Yorulmadım. Hadi biraz yürüyelim. Dondurma falan alırız."

Uğur saate baktı. "Dokuz olmuş. İyi bakalım, hadi bir saat daha yürüyelim."

*

Maral mutfığa girer girmez, "Millet nasıl eğleniyor bir görseniz," dedi gülerken.

Erol sıcak yemekleri tezgâha dizerken, "Ne güzel! Biz de piştik burda," diyerek gülümsedi.

Maral söyleyeceğinin etkisini görmek için Yannis'e baktı. "Mecnun falan da gelmiş. Şimdi gördüm... Handan da Balıkesir'den gelen bir adamla dans ediyordu."

Yannis gülümseyerek, "Handan da geldi?" dedi.

Kız bozuntuya vermemeye çalışarak, "Evet!" dedi ve tabakları alıp hızla mutfaktan çıktı.

Yannis çok neşelendi ve ara sıcakları ıslık çalarak hazırlamaya devam etti.

*

Nurcan sessizce el işi yapıyordu. Akşam yemeğinde de hiç konuşmamıştı. Rıza merak etti. "N'oldu? Bugün bir şey mi oldu?"

Nurcan irkildi birden. "Yooo... Niye öyle dedin?"

"Ağzını bıçak açmadı da bu akşam."

Nurcan hiç konuşmadığını o zaman fark etti. "Konuşasım yok."

"İyi," dedi adam ve televizyon izlemeye devam etti.

Sanki konuşunca çok dinliyorsun da dedi kadın içinden. Gerçekten de şu kadınlar gitti gideli hiç konuşmadım diye düşündü.

Ne konuşayım? Bak iki kız da aramadı bugün! Koca desen kız kardeşinin gönlünü yapсын! Arkadaş desen arkadaşım da yokmuş! Aşk olsun Aysel! Niye sakladın ki benden bunu! Benim ağzım daha mı gevşekti Sacide'den? Hani benden hiçbir şey saklamazdın? Ben gençlik aşkıyı anlatamayacağın bir arkadaş mıydım?

Ben sana söyledim ama! Bana âşık olup yataklara düşen Ferhat'ı anlattıydım ben ama! Hem de ben onu kabul etmemiştim! Ama sen her konusu açıldığında Uğur benim ilk göz ağrım diye alttan alta kınadın beni! Yalancısın Aysel! Hem de ikiyüzlüsün! Aşk olsun sana!

*

Dondurma aldıktan sonra otele yaklaştıklarını fark eden Uğur sordu: “Oğlanı görmeye mi gidiyoruz?”

Aysel suçüstü yakalanmıştı. “Evet. Çıkmışken uğrarsız diye düşündüm.”

“Bence evden çıkmadan düşündün bunu sen.”

“Offf tamam Uğur! Vurma yüzüme!”

“Ne zaman açıkça konuşmaya başlayacaksın Aysel sen?”

“Açık konuşsam gelmezdin belki! Neyse neyse, geldik işte,” dedi kadın otelin bahçesine girerken. Kapıya doğru yaklaşınca sordu: “Şu masadaki Rafet Hanım değil mi? Kimlerle oturuyor o öyle?”

Rafet onları aydınlığa gelince tanıdı ve hemen ayağa kalktı. “Oooo buyrun buyrun, hangi rüzgâr attı sizi?”

Uğur gülererek, “Düğün rüzgârı,” dedi.

Rafet Emel ve Tahsin'i onlarla tanıştırdı, o sırada lobiden çıkan Hakan biraz ilerideki masalardan onlar için iki sandalye getirdi.

Uğur oturunca Aysel içeriyi işaret ederek, “Ben bi içeriye bakıp döneceğim,” dedi.

Rafet eliyle dur işareti yaparak, “Davet gençlere, yaşlıları dışarı atıyorlar, bak bizi buraya yolladılar,” dedi.

Aysel elini ağzına götürerek konuştu. “Ne kadar ayıp! Gerçekten mi?”

Rafet güldü. “Yok canım. Karnımızı doyurup kaçtık biz! Çok gürültülü... Eğleniyor gençler...”

“İlâhi Rafet Hanım! Hemen dönerim,” diyen Aysel yemek salonuna yöneldi. Kapıya yaklaşırken yaptığından utanır gibi oldu. Ya Taylan görürse içeri bakıp çıktığını? Hay Allah! Yanlarına gitmesi de abes mi olurdu acaba? Etrafı kolaçan etti ve kapıdan başını şöyle bir uzattı. Masada Handan, Gökhan ve Mecnun'u gördü, sohbet ediyorlardı. Dans edenlere baktı. Taylan ve Eylül!

Hemen geri döndü. Müthiş bir rahatlama hissetti. Eylül ve Taylan dans ediyordu işte! İyi de neden Ercüment'i aramıştı kız bugün? Acaba Taylan'ın telefonu mu kapalıydı? Aaaa benim telefonum da evde kapalı kaldı diyerek düşündü. Aman! Neyse ne! Dans ediyorlardı işte!

İçi içine sığmayarak masaya dönüp oturdu. “Emel Hanım? Siz nerden geldiniz?”

“Emel Hanım'la Tahsin Bey Handan'ın annesiyle babasıymış,” dedi Uğur.

“Öyle mi? Hoş geldiniz efendim, hoş geldiniz!”

*

Bahçede sohbet koyulaşmıştı. Aysel ve Emel ‘memleketim ve yemekleri’ konulu koyu bir sohbeta dalmışlardı. Rafet pek müdahil olmadan bazen dikkatle kaşlarını kaldırarak, bazen de gülümseyerek takip ediyordu sohbeti.

Amasra muhteşem bir yerdi ama biraz kapalıydı hava! Ahhh ahhh... Burada da güneş biktirirdi bazen!

Amasra'nın salatası... Mutlaka yemeniz gerekir! Daha Ayvalık tostı yemediniz mi? Kumru da mı yemediniz? Ha daha yeni geldiniiz... Enginar? Gerçi bitti artık ama ben buzluğa attım, sizi bir akşam mutlaka yemeğe beklerim, övünmek gibi olmasın çok güzel yaparım!

Kemeraltı'na bayılacaksınız! Ahhh siz de mutlaka Amasra'ya gelmelisiniz! Ağlayan ağacı görmeden olmaz! Küçük yer tabii ama çok güzel! Burada görülecek yer çok, hangisini saysam? Efes'e gittiniz mi? Aaaa Safranbolu evleri muhteşemdir! Cunda Adası! Tavşan Adası! Özellikle

kışın koylardaki kuğuları görmek gerek! Ballı yoğurt! Zeytinyağı! Manda yoğurdu! Zeytin ama hangi zeytin? Sele zeytini yediniz mi hiç? Çöven ekmeği! İncir! Balık balık balık!

Rafet bir boşluk bulup araya girerek bizim Amasya'da da, diye söze başlamıştı ki diğer ikisi elma diyerek güldü ve sohbet hızla devam etti.

Elmadan başka şeyler de var diye düşündü Rafet. Bu kadar hızlı devam eden bir sohbe ömrünce girememişti. Gülümseyerek dinlemeye devam etti. Misafirleri hoşça vakit geçiriyordu, mühim olan da buydu.

Tahsin ve Uğur bir yandan biralarnı yudumluyor bir yandan kelebeklerden başlayıp bir şekilde arkeolojiye uzanan sohbetlerine devam ediyorlardı. Uğur dikkatini vermiş dinlerken Tahsin Karadeniz'de görev yaparken görme fırsatı bulduğu kalıntıları anlatıyordu.

*

Ece Handan ve Mecnun dışında kimse yoktu masada. Herkes oynuyordu. Ece belli etmemeye çalışarak bütün akşam Mecnun'u seyretmişti. Kotunun üstüne giydiği açık bordo gömlekle çok yakışıklı göründüğünü düşünüyordu. Tamam, spor ayakkabılarla düğüne gelen sadece oydu belki ama onlar da kıyafetiyle çok uyumluydu.

Bu sırada Mecnun pistte oynayanlara bakarak Handan'a doğru eğildi. "Eğlenmeye hazır mısınız Kontes?" diye sorup genç kadın bir şey diyemeden çantasından çıkardığı CD'yle pistteki Taylan'ın yanına gitti ve onunla bir şeyler konuştu.

Taylan gülerken CD'yi alıp orkestradakilerin yanına gitti. Oyun havası bitince orkestra sustu. Pistte oynayanlardan bazıları tempo tuttu, bazıları biraz sonra ara verseniz olmaz mı ne güzel oynuyorduk diye homurdandı.

Mecnun Handan'a göz kırparak piste ilerledi. Ellerini bir kez çırparak, "Mecnun usulü eğlence başlıyor. Dozajı hafifçe artırarak çoşacağız, hadi bakalım, bilenler karşıma geçsin," dedikten sonra orkestraya baktı ve müzisyenlerden biri CD çaları açtı.

Müzik başladı ve Mecnun kollarını iki yana açtı. *Tolga Çandar, Abbb Bir Ataş Ver* der demez sağ dizini yere vurarak oynamaya başladı. Herkes etrafını sardı ve sağa sola yavaş bir tempoda alkış tuttu. Birkaç kişi karşısına geçti ama Mecnun'un çok güzel oynadığını fark edip geri çekildi.

Yüzünü şekilden şekle sokarak herkesin gülmesine neden olan Mecnun birden ciddileşti. "Hadiiii, aranızda bir tane Efe yok muuu?" diye bağırarak güldü.

Handan birden onun karşısına geçti. Mecnun şaşkınlıkla güldü. Dans ederken öyle uyumluydular ki kadının süslü elbiseleriyle adamın spor ayakkabılarının alakasızlığı bile göze batmadı. Herkes alkışlayıp ıslık çalarken Seray Şebnem'e döndü. Sesinde çok hafif bir kıskançlık seziliyordu. "Buralı demek ki... Herkes ne yarıştı kadınla dans etmek için." Şebnem alayla başını salladı: "Tam bir aptal sarışın, güzel güzel oynasın işte!"

İkinci parça başladı. *Kaçancı Bedil*'ten *Gariip Bir Kuştü Gönüm*. Müziği duyanlar hangi türkü olduğunu anlamaya çalışıyordu, kimi ben bunu biliyorum, kimi ilk defa duyuyorum derken Mecnun masadan aldığı peçeteyi havada sallayarak ama kımıldamadan halaya başlamıştı bile. Bir taraftan da türküyü söylüyordu.

Türküyü duyan herkesin kanı kaynadı ve insanlar bildikleri kadarıyla oyuna dahil olup halay çekmeye başladılar.

Mecnun Handan'ı yanına çağırıldı.

"Dur biraz seyredelim önce," dedi kadın. Mecnun'un ayak hareketlerindeki ritmi yakaladığına karar verince gidip onun elini tuttu ve beraberce halay çekmeye başladılar.

Handan onun kulağına eğilip, "Seni gören de Urfa sıra gecelerinde büyüdün zanneder," dedi gülerken.

Mecnun şaşırılmış bir ifadeyle, "Bunu da mı biliyorsun sen?" dedi gülerken.

Genç kadın yere eğilirken kısaca, "Ananem!" diye açıkladı.

Mecnun müziğin es verdiği yerlerde kollarını yana açıp sağ ayağını sol bacağına dizine vurarak bir zeybek figürü yapıyor, sonra kaldığı yerden ciddiyetle halaya devam ediyordu. Hareketleri ve yüz ifadesi o kadar komikti ki herkes kahkaha atıyordu.

Üçüncü parça başlarken Mecnun elini kulağına götürerek dinledi, bongonun ritmiyle ileri geri sallamaya başladı ve *Kazım Koyuncu*'dan *Hayde*'nin melodisi duyuldu. Sol bacağına ileri atıp sabit durarak, vücudunu ileri geri hareket ettirirken, “Haydeee herkes,” diyerek elini havaya kaldırıncaya herkes bir kolunu ileri sallayıp geri çekerek aynı şekilde oynamaya başladı.

Mecnun ve sözleri bilen birkaç kişi bağıra bağıra türküyü söylüyordu. Hayde kısmında ise herkes bağırıyordu. Parçanın ortasındaki tulum soluyla Mecnun omuzlarını oynatarak yavaş yavaş köprü kurdu. Bu sırada kapıdan gülümseyerek kendilerini izleyen Yannis'i gördü. Yavaş yavaş oynayarak kalktı ve Haydeee kısmında, “Hopppsiii...” diye bağırıyordu.

Beklenmedik yerlerde zeybek figürü yaparak ve boynunu ileri geri oynatarak, yüzünü şekilden şekle sokarak oynamayı sürdürürken arada herkesi “Hopppsiii...” diye bağırıyordu. Gelin onu izlerken gülmekten iki büklüm olmuştu.

Ve parça bitti. Mecnun işaret edince müziğe ara verildi. “Şimdi çalacak parçada, aylardır beraber oynadığım kişiyle oynamak istiyorum.”

Onları izlemekte olan Yannis gidip Mecnun'un yanında durdu. Handan buna biraz şaşırıp ve merak etti.

Mecnun gülerek, “Bu parçada beni takip ederek gülemeyeceksiniz çünkü oyunu bilmeseniz bile zıp zıp zıplayacaksınız. Çok iyi bildiğiniz bir parça ama...” dedi ve Yannis'in kolunu kaldırdı. “Yannis arkadaşın sayesinde tanıştığım bir grubun yorumuyla...” Müzisyene işaret edince parça başladı.

Balkanatolia grubunun yorumuyla *Atabarı* çalıyordu. Yunan müzisyenlerden oluşan grubun solisti *Halil Mustafa*'ya eşlik ediyordu bütün salon: *Bahçesi var bağı var... Aynası var nari var... Atamızdan yadigar... Bizde Atabarı var...*

Coşku o kadar artmıştı ki düğün davetlisi olmayan birkaç müşteri ve müzisyen piste fırladı, herkes halka olup yerinde zıplarırken Mecnun ve Yannis yıllardır aynı grupta oynayan iki folklorcu gibi peçeteleri sallayarak oynamaya devam ettiler.

Bir ara Mecnun Handan'a gelmesini işaret etse de genç kadın böyle güzel diyerek halkanın içinde gelinle karşılıklı zıplamaya devam etti.

Solistin bağıracağı kısımlarda Mecnun kısacık bir an zeybek hareketine dönüp, “Hopppsiii...” diye bağırıyordu. Oynayanların çoğu gülmekten zıplayamıyordu. Mecnun'u izleyen Ercüment zıplamayı bırakıp Taylan'a eğildi. “Oyyy oğlum... Geberdim gülmekten bu Mecnun'un yüzüne. Kasları acımıştır lan... Bir ay falan gülerim artık bu gece aklıma geldikçe!”

*

Zıplarırken kapıya dönen Handan annesinin omzunu oynattığını gördü ve parça bitti. Bahçedeki grup gürültüyü merak edip salona gelmişti.

Müzik bitince herkes bir yandan gülüp bir yandan ahlayıp ohlayarak yerine oturdu. Handan, Gökhan ve Taylan yanlarına gelince, “Kızım terlemişsin, bu kadar zıplanır mı deli gibi,” dedi Emel.

Taylan gülerek, “Mecnun zıplattı bizim suçumuz yok,” dedi.

Aysel Emel'e dönüp, “Eski Foça'nın delisidir Mecnun... Adıyla yaşıyor çocuk,” diyerek güldü.

Rafet Gökhan'a dönüp Atlas'ı sordu.

Adam etrafa bakınırken, “Bir ara oynuyordu o da pistte bir çocukla ama epey oldu,” dedi kafasını kaşıyarak.

Rafet güldü. “Uyudu çoktan, bu saate çocuk mu kalır ayakta!”

Hep birlikte bahçeye çıkmadan evvel Aysel kimseye belli etmeden Eylül, Ceren ve Ercüment'e göz attı. Masada sohbet ediyorlardı işte! Arkadaştı onlar canım!

Bahçede on dakika kadar birlikte oturduktan sonra vedalaşma vakti geldi. Emel yorgundu. Aysel de öyle! Rafet onları eve arabayla bıraktırmak istedi. Yürüye yürüye giderlerdi canım, hava güzeldi, hiç gerek yoktu. Aysel ve Emel birbirlerinden çekindikleri için çocuklarına kaçta döneceklerini sormadılar ve herkes birbirine iyi geceler diledikten sonra anneler babalar gitti.

O sırada Yannis geldi yanlarına. Rafet ona, “Vakit gece yarısını geçti, gürültü yapmayın da nerde oturursanız oturun, sen hallet artık gerisini,” deyip odasına gitti.

Onlar da hep birlikte salona döndüler. Maral da işini bitirmiş soluğu Ece'nin yanında almıştı. Gelin, damat ve orali olan davetliler ayrılırlarken gece otelde kalacak yedi-sekiz davetli de Mecnun'un bulunduğu masaya eklendi.

Herkes ikili üçlü gruplar halinde sohbet ediyordu. Bu arada Handan'ın eskiden avukat olduğunu öğrenen Şebnem ve Seray, bu oturma düzeninde ona biraz uzak kalmışlar, Gökhan ve Mecnun'la sohbe koyulmuşlardı.

Yannis'in bakışlarını üzerinde hisseden Handan Ece'nin önünden eğilip gülümsedi. “Sana teşekkür etme fırsatı da bulamadım, çok sağ ol. Bahçeme Atabarı neşesi getirdiler.”

“Ne demek! Hayde nesesini de yapalım bir gün,” dedi Yannis gülümseyerek.

Ece konuyu tam anlamadı ama Handan'la göz göze gelince gülümsedi. Bu gülümsemeye gözü takılan Mecnun çilleri ne kadar da sevimli diye geçirdi içinden.

Bıraksalar herkesin sabaha kadar masadan kalkmayacağını anlayan Kuzey, “Burası biraz boğucu olmadı mı, terimiz de soğudu, bahçede devam edelim mi muhabbete?” diye sordu.

Kimi bahçedeki masaya sandalye çekip oturdu, kimi şezlonglara attı kendini. Şebnem ve Seray Handan'ı tam karşılarında alabilecekleri bir şezlonga oturmaya dikkat ettiler. Bu sefer fırsatı kaçırmayacaklardı. Kimi artık ayılmak için kahve almış, kimi kadehini tazelemeyi seçmişti.

Mecnun Yannis'in elindeki kahveyi görünce, “Sen aslan sütü içmedin mi bu gece?” diye sordu.

“Ben çalistim,” dedi Yannis ve aşçı olduğunu yeni öğrenenler yemekleri övdü biraz.

Mecnun rakısını uzatıp, “İster misin biraz?” diye sordu.

“İçip araba kullanma! Kim tasiyacak sizi?”

Yannis'in tam karşısında oturan Maral, “Eeee bilinçli olmak başka tabii,” dedi.

Mecnun içinden güldü, içtiğinde asla araba kullanmazdı ama bunu Maral'a açıklama yapma ihtiyacı hissetmedi. Handan'a dönüp, “Kontes şurda bir oyun attıralım mı?” diye sordu gülerek.

Erdal gülerek, “Ne oyunu? Yeterince zıpladık, ben yorulduğum valla,” diyerek itiraz etti.

Mecnun beraber oynadıkları tiyatrodan bahsedince Seray Handan'a dönerek sordu: “Tiyatrocu musunuz?”

Handan kahvesinden bir yudum aldıktan sonra başını salladı. “Amatör olarak ilgileniyorum yıllardır.”

“Burda! Foça'da mı?”

Handan gülümseyerek, “Her yerde,” dedi.

Şebnem hırsla araya girdi. “Tiyatro iyi güzel tabii ama memleketin ciddi sorunları varken biraz lüks bence.” Grubun çoğu bu çıkışa anlam verememişti ama gecenin rehabetiyle herkes rahatladığı için kimse takılmadı.

Mecnun insanların vücut dilini ufacık yaşından beri iyi okurdu. Şebnem ve Seray'ın ne yapmak istediğini hemen anladı, akılları sıra kadını küçük düşürecekler, aptallığını kanıtlayacaklardı. İnsanların ne tuhaf ne gereksiz dertleri var diye düşündü. Handan'a baktı. Kontesin ne tepki vereceğini merak ediyordu. Bir tartışmada en ufak bir saldırganlık sezdiğinde hemen kabuğuna çekiliyordu. Konuyu kaşımaya karar verdi. Gülümseyerek Şebnem'e döndü. “Ne gibi?”

“Ne gibi mi? Ülkenin haline bakın! Kadın sorunu başlı başına bir mesele!” Handan'a döndü.

“Mesela siz Handan Hanım, tiyatroya vakit ayıracağınıza aldığımız eğitimden birilerinin faydalanmasını sağlarsanız daha iyi olmaz mıydı?” Bu kadarının Handan'ın sus pus olmasına yeteceğini düşünüyordu.

Handan hızla düşündü. Bunlar arkadaşlarıyla da tartıştığı ciddi sorulardı. Fakat kadının tavrındaki saldırganlığı anlamsız bulmuş, konunun bu kadar kişisel ele alınmasından rahatsız

olmuştu. Tam hayır deyip tartışmanın merkezinden çıkmayı düşünürken Mecnun'un gülen gözlerindeki samimiyeti fark etti, adam bir kaşını kaldırmış merakla ona bakıyordu. Bir gün oradan buradan laflarken Mecnun'un ne dediğini anımsadı: *Sen o ananeye nasıl böyle lafına ödlele oldun anlamıyorum... Niye başkalarının tutumuna göre kendi tutumunu belirler ki bir insan?* Tüm bakışlar üzerindeyken, "Haklısınız. Üçte iki!" dedi.

Seray şaşırarak sordu: "Ne üçte iki?"

"Şiddet gören kadın oranı."

Seray hemen hangi örgütlerde çalıştığını, neler yaptıklarını anlattı ve üçte iki oranının çok yüksek olduğunu, hiçbir istatistikte böyle bir oran bulunmadığını söyledi.

"Hiçbir yerde bulunmaz, bunlar bizim bir arkadaşımızla beraber bir zamanlar yaptığımız çalışmaların sonucu... Birebir yüzlerce kadınla görüştük." dedi Handan.

Şebnem gülerek, "Öznel yani," dedi.

Handan başını eğerek, "Her şey öznel, öznel olmayan ne var?" diye sordu.

Şebnem itiraz etti. "İstatistikler bilimseldir."

"Değildir! Sadece dayak yiyen kadınların sayısıdır ve polis kayıtlarından alınır. O istatistiklere göre Fransa'daki kadınlar bile bizim ülkemizdeki kadınlardan daha çok şiddet görüyor. Halbuki... Şiddet dayakla da sınırlı değil. Cinsel şiddet var, ekonomik şiddet var... Psikolojik şiddet var." Kaşlarını kaldırdı. "Konuşma tarzımızla bile şiddet uygulayabiliriz, değil mi?"

Kuzey başını sallayarak, "Çok doğru!" deyince Şebnem sustu.

Seray biraz düşündü ve sakin bir tonda sordu: "Peki bu konularda çalışmayı neden bıraktınız? Yani... Sizin bizim gibi insanlar örgütlü çalışmada yer almazsa kim alacak?"

"Çünkü... Örgütlü çalışmalar içindeyken önemli bir şeyi fark ettim."

Ece merakla sordu: "Nedir o?"

"Şu ya da bu parti, şu ya da bu örgüt fark etmiyor. İşleyişte kolektif aklın ürünü olmaktan çıkıyorlar. Bir gün bir baktık halimize... Birkaç kişinin aklına hizmet edilen sürü içinde olduğumuzu fark ettik arkadaşımızla ve terk ettik bütün örgütleri. Hepsi otoriter... Diktatöryal..." Söзlerinin yanlış anlaşılabilceğini fark ederek devam etti. "Bilmiyorum belki de ben güçsüzdüm, kalıp bunları değiştirmeyi seçmedim, yararlılıkları inkâr edilemez bu çalışmaların, sadece benim idealime uymadığı için devam edemedim diyelim."

Mecnun gülümsedi. "Ben hep derim... Bırak milleti düzeltmeyi arkadaş! Kendini düzelt!"

"Aynen öyle!" dedi Handan.

Seray kınayan bir ses tonuyla, "Ve tiyatro yaparak dünyayı düzeltereğinize karar verdiniz yani, bu kadar basit, öyle mi?" diye sordu.

Handan omzunu silkti. "Basit ve eğlenceli."

Şebnem sordu: "O nasıl oluyor?"

Mecnun araya girdi. "Örgütlerin, siyasetin, şunun bunun derdi ne?"

Seray cevap verdi. "İnsanları bilinçlendirmek. Eğitim!"

"Onlar bilinçli mi? Yani bu örgütlerdeki?"

Seray kesin konuştu. "Elbette!"

"Kime göre?"

Seray biraz sinirlenerek sordu Mecnun'a: "Dünya ve ülke sorunları için sizin teoriniz nedir?"

"Benim teorim herkesin kendi teorisini bulmasıdır. Kimse kimseyi uyandıramaz! Şimdi siz diğerlerine bilinçsiz derken, onlar da size bilinçsiz diyor. Kim bilinçli bu durumda?" dedi Mecnun gülerek.

Seray soruyu yineledi. "Kim?"

Mecnun omzunu silkti. "Bence hiçbiri... Gördük işte içerde. Eğlenip coşmak için düğüne, oynamak için biraz alkole ihtiyaç duyuyor insanlar. Kimi çatır çatır üniversite diplomaları alıp iki-üç kadınla yaşıyor. Kimi aynı diplomalarla bir kadınla ama mutsuz şekilde yaşıyor. İnsanlar mutsuz yaşıyor. İnsanların sevişmesi ayıp! Doğal olan her şey ayıp... Ama bu insanlar bana bilinç verecek örgütlerde öyle mi? Bilinç nerde? Yaz geliyor... Herkes bir ay izin alıp malak gibi güneşin altında yatıyor. Bin kişi bir sahilde... Adına tatil diyor. Her şey dahil oteller dolu, dağlar boş!"

Alışveriş merkezlerine topluyor herkes hamam böceği gibi... İnsanlar ağaçlar ya da hayvanlar kadar serbest yaşayamıyorsa burda bir sorun vardır. Yok mudur? Örneğin siz az evvel, sahnede en az beş kişi olmadan ve iki arkadaşınız ısrar etmeden oynamaya kalkmadınız. Neden?”

Seray birden afalladı, kendisini açıklamak zorunda bırakılması saçmaydı.. “Çünkü insan düşünen bir canlıdır. Ağaç veya hayvan gibi olmasını bekleyemeyiz.”

Mecnun güldü. “Mutlu olmanı engelliyorsa, düşünme o zaman be insan! Hayır neyi düşünür insan, ya oynayacaktır ya oynamayacaktır. Ya canı ister ya istemez. Canınız istemiyorsa, niye ortalık kalabalıklaşınca kalktınız? Hata! İstiyorsa, neden kalabalık olana kadar beklediniz, neden ısrar edilince kalktınız? Şimdi bu düşünen insan mı, sürüde rahat hareket mi?”

Seray cevap vermedi. Birkaç kişi kafasını salladıktan sonra sessizliği Maral bozdu. “İyi de tüm bunların nedeni ne? Sebep söylemeden bu şöyle, bu böyle demek kolay.”

Handan, “Masallar!” deyince herkes ona döndü.

Seray gülerken sordu: “Masallar mı? Hiç bu kadar saçma bir açıklama duymamıştım.”

Handan herkese hitap ederek, “Sizce dünyadaki en meşhur masal hangisi? Erkek kadın, dünyadaki herkesin bildiği masal?” diye sordu. Kimi Hansel ve Gratel dedi, kimi Külkedisi, kimi Pinokyo. “Küçükken bana ananem kendi uydurduğu masalları anlatırdı. Çok geç okudum ben Pamuk Prenses ve Yedi Cüceleri ve bu masal yıllarca, bilemediğim bir nedenden ötürü beni hep rahatsız etti.”

Yannis merakla sordu: “Neden?”

“Yıllar sonra, beş-altı yıl evvel, bir arkadaşımın, Güneş’le oturup saatlerce düşündük. Çözömler yaptık... Masalı tersten okuduk ve neden rahatsız olduğumu bulduk.”

Herkes dikkat kesilmişken Erdal sordu: “Neymiş?”

“Masalı hepimiz biliyor musunuz?” diye sordu Handan ve herkes başını salladı.

Kuzey, “Ben masalı bilmiyordum ama çizgi film olarak izledim,” dedi.

Handan bazı kelimeleri vurgulayarak yavaş yavaş açıkladı. “Masalın başına gidelim. Üç ana karakter var. Birincisi *güzel* ve *iyi* Pamuk Prenses. İkincisi *güzel* ve *kötü* Kraliçe. Üçüncüsü *iyi* Kral. İki kadın karakterin de *güzel* olduğuna dikkat! Bilinçaltına işlenen ilk şey: Kadınsan ve hayatta başrol kapmak istiyorsan *güzel* olman ilk şart. Gizli dayatmayı görüyor musunuz?”

Biraz uzaktaki şezlongta oturan Eylül ve Ceren Handan’ın karşısındaki boş sandalyelere geçtiler.

Genç kadın anlatmaya devam etti. “Gelelim bir sonraki bilinçaltı atışına! Bu güzellere Pamuğumuz *iyi*, Kraliçemiz *kötü*. Niye?”

Maral cevap verdi. “Çünkü Pamuk Prenses yardımsever, annesi de öldü. Kraliçe ise tahtı ele geçirmek istediği için evlendi.”

Handan başını eğdi. “Yani? Bir insanın iyi olması için yardımsever olması ya da annesinin ölmesi yeterli. Başka bilgi yok, hanım hanımcık ortalıkta dolaşüyor ama Kraliçe kesinlikle çok *kötü* çünkü iktidara talip! Kraldan sonra yönetimi ele almak istiyor! Masalı dinleyen küçük insanların çiplerine böylece ikinci veri yerleşiyor: İktidara talip olan kadınlar *cadıdır, arsızdır, kötüdür*. Günümüzde de durum bu... Etrafınıza bakın, masalın bu yüklemesi dolaşır etrafta, bazen en modern ailelerde bile... Bacağını kırıp evde oturan, çalışsa da kocasının yanında önemsiz görünmeyi başaran, dır dır etmeyen kadın makbuldür. Pamuk Prenses gibi kadınlar makbuldür. Sonra biliyorsunuz, Pamuk Prenses öldürölmek üzere cellada verilir. Evlenme yaşında olduğunu düşünürsek, yaşı en az on yedi-on sekiz ama o cellada karşı çıkar mı? Mücadele eder mi? Canını kurtarmak için tekme bile atmaz! N’apar hatırlayın! Bu *erkek* cellattan *ağlayarak* ve *yalvararak* canını bağışlamasını ister! Masalı dinleyen küçük insanların çiplerine yükleme: Canınız bile erkeğe emanet! Zaten sizin olan bir şey için bile olsa erkekten bir şey istemenin, onu ikna etmenin yolu *ağlamaktır! Yalvarmaktır! Küçülmektir!* Evlerde de aynı masal sürer... Kadın kendi isteklerini doğrudan ortaya koymaz! Ağlayarak, sızlayarak, susarak, cilve yaparak, boyun bükerek, zaten ona ait olanı almaya çalışır... *Küçülerek!*”

Dinlediklerini hayatına yerleştiren ve susarak kelimesine takılan Gökhan elinde olmadan, “Vayyy bel! Demek bu!” dedi. Herkes ona dönünce ekledi: “Yani... Hiç böyle düşünmemiştim bu masalı.”

Eylül, Ceren ve Ece de başını sallayarak, “Ben de,” dedi.

Handan gülerek, “Ben de yıllarca düşünemedim,” dedi doğal bir şekilde.

Mecnun masalın gerisini kafasında çözmüştü ve Handan’ın her şeyi açıkça söyleyip söyleyemeyeceğini merak ederek, “Eeee devam etsene,” dedi.

Handan ona gülümseyerek başını salladı. “Cellattan kurtulan Prenses ormanda gördüğü eve girer. Biliyorsunuz, ortalık müthiş dağınıktır, pistir. Yığılmış bulaşıklar, kokan çoraplar... Ve Prenses, Prenses de olsa kadındır! Bütün kadınların hormonlarında taşıdığına inanılan üstün temizleme, arıtma, düzenleme yeteneği devreye sokulur! Çünkü bunlar *kadın* işidir. Doktor, öğretmen veya Prenses olman fark etmez, bu işler *kadına* aittir. Yükleme açık: Cüce olan bu adamlar *madende çalışır* ama evlerini *temizleyemezler* çünkü bu aşağılık görülen işler *kadına* aittir!”

Seray herkesin Handan’ın ağzına bakmasından hoşlanmıyordu ama bu noktada onu onaylamak zorunda hissetti kendini. “Çok doğru bir tespit!”

Handan konuşmaya devam etti. “Sonra yedi adet cüce erkeğimiz işten gelirler ve yorgun Prensesin güzelliğini seyrederek. Sonra bu yedi er kişiden, sadece salak olan dışında, kimse Prensesi âşık olmaz! Cinsel çekim duyan olmaz! Neden? Gözümüze soka soka çiplerimize yerleştirilen birden fazla şey var burada... Sınıfsal farklılık! Aşk için bile şartlar vardır! Kendi sınıfının dışından birine âşık olmak, sadece salaklara mahsustur. Cüce olmak acınası bir durum mudur? Güzel bir genç kadının yedi erkekle bir evde olmasında sakınca yoktur. Bu masalı yazan neden Prensesi yakışıklı normal yedi erkekle bir eve koymaz? O zaman penis önemli olur çünkü!”

Açıklamanın bu kısmında gülümseyen Mecnun ha şöyleee dedi içinden.

Handan açıklamasını sürdürdü. “Çünkü öyle olursa, masalı dinleyenlerin aklına bir gariplik gelmez. Onlar şöyle düşünür: Neden yedi erkekle bir kadının aynı evde kalması tuhaf olsun ki? Ama ikiyüzlü düzen içinde uyuyan ve aynı masalla büyümüş ebeveynlerin, bunu çocuklarına okuması için, burada erkeğin penissiz kabul edilmesi gerekir! Bu da ancak cücelerle mümkün olmuştur! Cüceyse penisi yoktur! Bu nasıl bir aşağılamadır, farkında mısınız? Ama aşağılama, cücelerin sevimliliği içinde eritilmiştir... Böyleceee fiziksel farklılığın aşağılandığı nokta da yerleşir çiplere... Ve insanların birbirini kısa boylu, burnu kocaman, şişman, zayıf, kalın bacaklı, at suratlı gibi değerlendirmesinin olağan olacağı yol açılır! Sonrası belli! Beyaz atlı yakışıklı Prens gelip onu kurtarır! Kocanız aynı sınıftan olacak, e siz güzelseniz o da yakışıklı olacak ve elbette zengin olacak yüklemesi!” Gülümsedi. “Zaten kocanız olması onu doğrudan *iyi* yapmıştır! Bu masalla ilgili daha birçok metin çözümlenmesi yapılabilir ama özü budur bence! Erkek egemen düşünce ile yüzyıllardır işlenen bu! Hangi kolektif akıldan bahsedeceğiz bu gerçeği görmeden?”

Herkes kendi arasında bu çözümlenmeyi tartışmaya girişti. Yannis Ece ve Maral’la sohbet ederken, Mecnun Handan’ın yanına gidip oturdu ve genç kadın tam yerinden kalkarken, “Şimdi anladın mı, neden böyle kıyafetler giyip dolaşma hayali kurduğunu?” diye sordu.

Handan yeniden oturdu.

Birkaç saniye düşündü... Bir şey diyecek oldu ama vazgeçti ve Mecnun’un yüzüne bakakaldı.